

Styrket match af barn og anbringelsessted

En pixirapport med introduktion til matchmodellen og udvalgte
resultater fra slutevalueringen

Udgivet marts 2025

Viden til gavn

Indhold

- Introduktion til matchmodellen og modellens kerneelementer
- Matchkonsulenten som en central del af modellen
- Sammenfatning af evalueringens resultater
- Meromkostninger ved og efterspørgsel efter modellen
- Børn, forældre til førstegangsanbragte og anbringelsessteder synes, at matchet er godt
- Børn og forældre til førstegangsanbragte har generelt positive oplevelser med kommunen i matchforløbet
- Modellen kan implementeres i en dansk kommune
- Kommunerne oplever at have fået en mere grundig og kvalificeret matchpraksis
- Anbefalinger til samarbejdet med forældre ved skift i anbringelsen

Introduktion

Dårligt match mellem barn og anbringelsesstedet kan være årsag til sammenbrud i anbringelsen

Kommunerne står ofte over for udfordringer med at finde det rette anbringelsessted til børn, som skal anbringes uden for hjemmet, hvilket kan føre til sammenbrud i anbringelser og manglende kontinuitet i børnenes liv.

Fire danske kommuner har udviklet en model, der sikrer, at hvert barn får det bedst mulige anbringelsessted. Modellen bygger på systematiske arbejdsgange og en styrket inddragelse af barn og forældre. Det styrker matchet mellem barn og anbringelsessted og skaber derigennem bedre betingelser for stabilitet og kontinuitet i en kommende anbringelse.

Modellen omfatter en grundig matchproces, som starter, når beslutningen om anbringelse træffes, og fortsætter op til tre uger efter indflytning på anbringelsessted. Løbende inddragelse af barn og forældre i processen er afgørende elementer i modellen.

Hvorfor en model for styrket match af barn og anbringelsessted?

Social- og Boligstyrelsen dokumenterede gennem en vidensafdækning i 2021, at der kun findes få veldokumenterede metoder til at sikre det rette match. Denne model søger at opfylde dette behov ved at hjælpe kommunerne med at finde det bedst mulige anbringelsessted for hvert barn.

Modellen skal ses som en støtte til udviklingen af praksis på anbringelsesområdet og skal samtidig understøtte, at intentionerne i barnets lov omsættes i praksis. Modellen har i tråd med barnets lov fokus på kontinuitet og stabilitet i barnets liv, både når der planlægges anbringelse, når anbringelsen sker og i tiden lige efter indflytning på et nyt anbringelsessted.

Hvem er målgruppen?

Modellens primære målgruppe er alle børn under 18 år, der skal anbringes uden for hjemmet eller allerede er anbragt uden for hjemmet, men skal skifte anbringelsessted samt børn, der tidligere har været anbragt og skal genanbringes. Modellen kan anvendes i såvel planlagte som akutte anbringelsesforløb og i anbringelser med og uden samtykke.

Hvornår kan modellen anvendes?

Modellen rummer alle børn, der skal anbringes uden for hjemmet – enten med eller uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren. Målgruppen omfatter også de børn, der allerede er anbragt uden for hjemmet, men som skal skifte anbringelsessted, samt de børn, der tidligere har været anbragt og skal genanbringes. Børn med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, der skal anbringes uden for hjemmet, er også en del af modellens målgruppe.

Målet med matchmodellen på mellemlangt sigt er, at:

... både barn og forældre oplever sig inddraget i matchprocessen.

... medarbejdere og ledere oplever et velfungerende samarbejde internt i kommunen samt med barnet, barnets forældre og anbringelsessted.

... der ikke sker sammenbrud i anbringelsen inden for det første år efter anbringelse.

... både barn, forældre og anbringelsessted oplever, at matchet er godt.

Modellens kerneelementer

Modellen har fem kerneelementer, som har samvirkende og væsentlig betydning for etableringen af det gode match mellem et barn og et anbringelsessted.

De fem kerneelementer (oplistet nedenfor) beskriver faglige fokusområder og handlinger til at styrke matchet. Figuren illustrerer modellens kerneelementer.

Modellens fem kerneelementer er:

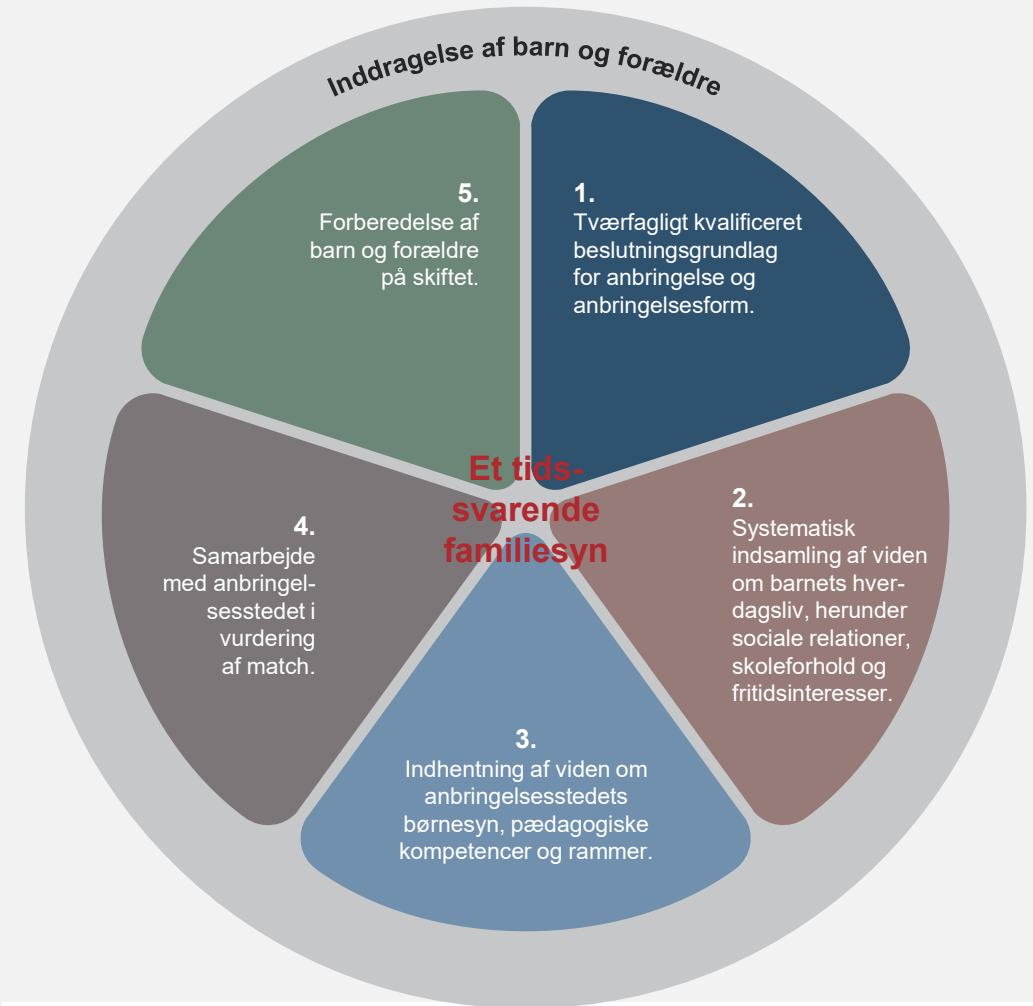
1. Tværfagligt kvalificeret besluthningsgrundlag for anbringelse og anbringelsesform.
2. Systematisk indsamling af viden om barnets hverdagsliv, herunder sociale relationer, skoleforhold og fritidsinteresser.
3. Indhentning af viden om anbringelsesstedets børnesyn, pædagogiske kompetencer og rammer.
4. Samarbejde med anbringelsesstedet i vurdering af match.
5. Forberedelse af barn og forældre på skiftet¹

Inddragelse af henholdsvis barn og forældre er essentielt hele vejen igennem et matchforløb og er gennemgående for alle kerneelementerne.

Et tidssvarende familiesyn er centralt i modellen og udgør de fagprofessionelles tilgang til inddragelse af barn og forældre.

¹Skiftet i denne sammenhæng dækker også over førstegangsanbringelser.

Social- og Boligstyrelsen

Tre organisatoriske forudsætninger

Hvem er matchkonsulenten, og hvornår kan matchmodellen anvendes?

Hvem kan anvende modellen?

En central funktion i modellen er **matchkonsulenten**, der bidrager med sin specialviden om anbringelsessteder samt store erfaring med inddragelse af barn og forældre i anbringelsessager. Matchkonsulenten fungerer både som ekspert og tovholder i matchprocessen. Modellen er særligt rettet mod ledelsen og fagprofessionelle inden for børne- og ungeområdet, herunder børne- og ungerådgivere, medarbejdere og ledere på børne- og ungehjem samt plejefamilier.

Social- og Boligstyrelsen

Hvem er en matchkonsulent?

Matchkonsulenten fungerer både som ekspert og tovholder i matchprocessen. Det varierer fra kommune til kommune, hvem der har opgaven med at matche barn og anbringelsessted. Det centrale er, at der er en fagprofessionel, som har ansvaret for at sikre det gode matchforløb.

Det skal ske med særligt fokus på:

- at sikre **inddragelsen** af barn og forældre og
- **at initiere sparring** med de kolleger på tværs af udfører- og myndighedsområdet, som er involveret i arbejdet med de konkrete sager
- at have overblik over og **ekspertise i at afdække** både plejefamilier og børne- og ungehjem.

En matchkonsulent kan fx være en familiekonsulent, rådgiver eller pædagog, som har gode kompetencer til at arbejde med inddragelse af forældre og børn, og som samtidig har kendskab til anbringelsesstedernes forskellige praksisser.

Sammenfatning af resultater fra evalueringen

Social- og Boligstyrelsen har i samarbejde med fire projektkommuner i perioden 2021-2024 udviklet en model for *Styrket match af barn og anbringelsessted*.

Slutevalueringen af matchmodellen viser, at **de umiddelbare resultater generelt er lovende**:

- Modellen kan implementeres i en dansk kommunal kontekst, den kvalificerer kommunernes praksis og opleves som meningsfuld og relevant for kommunerne.
- Andelen af skift i anbringelser inden for et halvt år efter anbringelsens iværksættelse er faldet fra 13 pct. til 9 pct., og evalueringen indikerer, at modellens potentiale for at forebygge skift i anbringelser kan være endnu større i andre kommuner.
- De estimerede meromkostninger forbundet med at drifte modellen er baseret på to forskellige kommuner og ligger mellem hhv. 3.400 – 6.200 kr. for et matchforløb til en plejefamilie og 1.500 kr. – 6.200 kr. til et matchforløb til et børne- og ungehjem.
- Børn, forældre til førstegangsanbragte samt anbringelsessteder oplever, at der er foretaget gode match efter matchmodellen.
- Børnene har følt sig inddraget og støttet af kommunen i matchforløbet, men har fundet det svært at komme i kontakt med kommunens medarbejdere.
- De biologiske forældre oplever matchmodellen forskelligt. En del forældre til førstegangsanbragte oplever sig inddraget og finder samarbejdet med kommunen velfungerende, mens der er mere negative resultater for forældre til børn, der skifter anbringelsessted eller genanbringes.
- Modellen findes relevant og bæredygtig af kommuner uden for projektet, hvormed den vurderes at have udbredelsespotentiale til landets øvrige kommuner.

Slutevaluering af matchmodellen

Evalueringen er baseret på følgende datakilder:

- Interviews med og spørgeskemabesvarelser fra anbragte børn, deres forældre og deres anbringelsessted, som har oplevet et matchforløb efter modellen.
- Interviews med og spørgeskemaer til ledere og medarbejdere fra de fire projektkommuner.
- Data på skift i anbringelser registreret af projektkommunerne før og efter modellen.
- Data registreret af projektkommunerne og interviews vedrørende tidsforbrug forbundet med modellen.
- Interviews med ledere og chefer fra fire kommuner uden for projektet vedrørende modellens relevans for dem.

Meromkostninger ved modellen

- ★ De estimerede meromkostninger forbundet med modellen er mellem 3400 – 6200 kr. for et match til en plejefamilie og 1.500 kr. – 6.200 kr. til et børne- og ungehjem pr. matchforløb.
- ★ Meromkostningerne ved at anvende matchmodellen afhænger af den enkelte kommunes eksisterende matchpraksis og hvor meget den i forvejen stemmer overens med modellen.
- ★ Derudover er der ekstra omkostninger ifm. kørsel. Omkostningerne hertil afhænger af, hvordan kommunen er organiseret geografisk, og hvor der afholdes forventningsafstemningssamtaler med barn og forældre.
- ★ I omkostningsvurderingen er der ikke medregnet de afledte gevinster af, at færre børn kan forventes at skifte anbringelsessted, hvormed der vil skulle gennemføres færre matchløb.

Efterspørgsel efter modellen

- ★ I evalueringen konkluderes, at modellen findes relevant og efterspurgt blandt ledere og chefer fra kommuner uden for projektet og dermed har udbredelsespotentiale.
- ★ De adspurgte kommuner finder modellen fagligt, organisatorisk og økonomisk bæredygtig.
- ★ Kommunerne mener, at modellen på forskellige måder kan kvalificere og løfte deres matchpraksis.

Børn, forældre til førstegangsanbragte og anbringelsessteder synes, at matchet er godt

"Der er en pædagog, som jeg snakker rigtig meget med. Og altså sådan, han er virkelig god at snakke med. Og ham snakker jeg virkelig meget med, hvis der er et eller andet, som går mig på, eller hvis der er noget jeg har ondt i maven over"

(Barn, anbragt i plejefamilie).

EVALUERINGENS HOVEDFUND

- ★ Fire ud af fem børn oplever samlet set, at deres anbringelsessted er det rette match, og hovedparten af børnene trives på anbringelsesstedet.
- ★ Børnene oplever bl.a. at have gode relationer til de voksne og andre børn på deres anbringelsessted.
- ★ Størstedelen (80 pct.) af anbringelsesstederne oplever, at der er foretaget det rette match, og at deres kompetencer matcher barnets behov.
- ★ Fire ud af fem forældre til førstegangsanbragte oplever hhv., at anbringelsesstedet er det rette for deres barn, og at barnet trives.
- ★ For forældre til børn, der skifter anbringelsessted er billedet et andet, idet kun én ud af fem mener, at anbringelsesstedet er det rette, og at barnet trives.

Børn og forældre til førstegangsanbragte har generelt positive oplevelser med kommunen i matchforløbet

"Den sidste status [...] var jeg virkelig bekymret for, fordi jeg var lidt bange for hvad der stod i den. Men så da jeg sådan hørte den der var jeg ret overrasket. Der synes jeg faktisk at den var helt vildt god. Og så synes jeg også det er meget rart at man selv må sådan rette på noget hvis der er noget som man sådan er uenig i [...]"

(Barn, anbragt på børne- og unghjem).

EVALUERINGENS HOVEDFUND

- ★ Størstedelen af børnene føler sig samlet set inddraget (64 pct.) i matchforløbet – bl.a. i kraft af oplevelsen af at være blevet orienteret.
- ★ Hovedparten af børnene oplever sig støttet (73 pct.) i matchforløbet, fx ved at blive grundigt forberedt på anbringelsen.
- ★ Børnene oplever imidlertid også, at medarbejderne i kommunen har været svære at komme i kontakt med under matchforløbet.
- ★ Knap halvdelen af forældrene ved en førstegangsanbringelse oplever at være blevet inddraget i høj grad, mens ingen forældre til børn, der skifter anbringelsessted, har oplevet tilsvarende inddragelse i matchforløbet.
- ★ Forskellen mellem de to forældregrupper kan bl.a. skyldes, at forældre til et barn, der skal skifte anbringelsessted, kan have negative forudgående oplevelser med kommunen, som påvirker deres indstilling til et nyt matchforløb, men også at kommunen i nogle tilfælde agerer mindre inddragende i disse forløb.

Modellen kan implementeres i en dansk kommune

EVALUERINGENS HOVEDFUND

- ★ Modellen kan implementeres som foreskrevet i modelbeskrivelsen.
- ★ Modellen er blevet fuldt implementeret i tre ud af fire projektkommuner og delvist implementeret i den sidste kommune.
- ★ Samlet set har de fire projektkommuner kunne omsætte og implementere hver af modellens fem kerneelementer til en systematisk matchpraksis under forskellige kommunale organiseringer.
- ★ Hvor mange og hvilke ændringer implementeringen af matchmodellen har medført i kommunerne afhænger af den enkelte kommunes forudgående matchpraksis.

Drivkræfter for implementeringen

- ★ Ledelsen tager tempoet ud og understøtter systematik.
- ★ Ledelsen understøtter en tværfaglig organisering.
- ★ Kompetencer til inddragelse af barn og forældre.
- ★ Matchkonsulenter som primusmotorer.
- ★ Barnets lov.

Barrierer for implementeringen

- ★ Ydre faktorer såsom udbuddet af anbringelsessteder.
- ★ Mismatch mellem barnets ønsker til anbringelsessted og kommunens økonomi.

Kommunerne oplever at have fået en mere grundig og kvalificeret matchpraksis

"Jeg er sikker på, at vi laver bedre match, og de børn og unge og forældrene får noget bedre fra os, når vi som medarbejdergruppe står på det samme teori og viden om, og metoder ind i det, det tror jeg bare fuldstændig på."

(Leder)

EVALUERINGENS HOVEDFUND

- ★ Projektkommunerne erfarer, at matchmodellen har bidraget til en mere systematisk og ensartet matchpraksis på tværs af matchforløb.
- ★ Kommunerne erfarer, at hver af modellens fem kerneelementer er med til at kvalificere de enkelte skridt i et matchforløb og samlet set gør matchningen grundigere og mere kvalificeret end tidligere.
- ★ Kommuner oplever, at de har fået mere viden om og styrkede kompetencer til inddragelse i praksis og udviklet gode redskaber til at understøtte fx inddragelse af barn og forældre samt afdækningen af og samarbejdet med anbringelsessteder.
- ★ Samarbejdet mellem rådgiver og matchkonsulent er styrket med skriftlige guides for deres samarbejde i et matchforløb.

Anbefalinger til samarbejdet med forældrene ved skift i anbringelsen

I evalueringen identificeres, at især forældre til børn, der skifter anbringelsessted, har negative oplevelser med matchforløbet.

Andre kommuner kan med fordel have særlig opmærksomhed på og øge bevidstheden om følgende forhold i matchforløb med denne forældregruppe:

- ★ At være tilgængelige.
- ★ At sikre tilbuddet om en støtteperson, og at det er forstået af forældrene.
- ★ At adressere evt. tidligere negative oplevelser med kommunen.
- ★ At møde forældrene med medfølelse og empati.

Vil du vide mere..?

<https://www.sbst.dk/evaluering-af-model-for-styrket-match-af-barn-og-anbringelsessted>

<https://www.sbst.dk/model-for-styrket-match-af-barn-og-anbringelsessted>

Publikationen er udgivet af
Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@sbst.dk
www.sbst.dk

Indhold udarbejdet af Social- og
Boligstyrelsen.
Udgivet marts 2025.

Der kan frit citeres med angivelse
af kilde.

